

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
 စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
 တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး

ဈေးကွက်ဝင် ကိုကိုးသီးနှံစိုက်ပျိုးမှုနှင့်
 တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်မှုများအား
 လေ့လာခြင်း

၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ

တင်ပြသူ - ဒေါ်ဟန်သီစိုး (ဦးစီးအရာရှိ)

တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူးရုံး

- ကမ္ဘာ့စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ တင်ပို့ရောင်းချရာတွင် ကိုကိုးသီးနှံသည် အရေးပါသည့်သီးနှံအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိခြင်း
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒေသ၊ ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိသောသီးနှံဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းစားသုံးမှုအတွက်သာမက သွင်းကုန်အစားထိုးနိုင်သော အမယ်သစ် သီးနှံတစ်မျိုးဖြစ်ခြင်း

- ကိုကိုးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသည့် စိန်ခေါ်မှုများအား သိရှိနိုင်ရန်
- ကိုကိုးသီးနှံတန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်များအား လေ့လာရန်
- တောင်သူများအနေဖြင့် ကိုကိုးသီးနှံနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာများ တိုးတက်ရရှိလာပြီး ကိုကိုးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ ဝင်ငွေပိုမိုတိုးတက်စေရန်

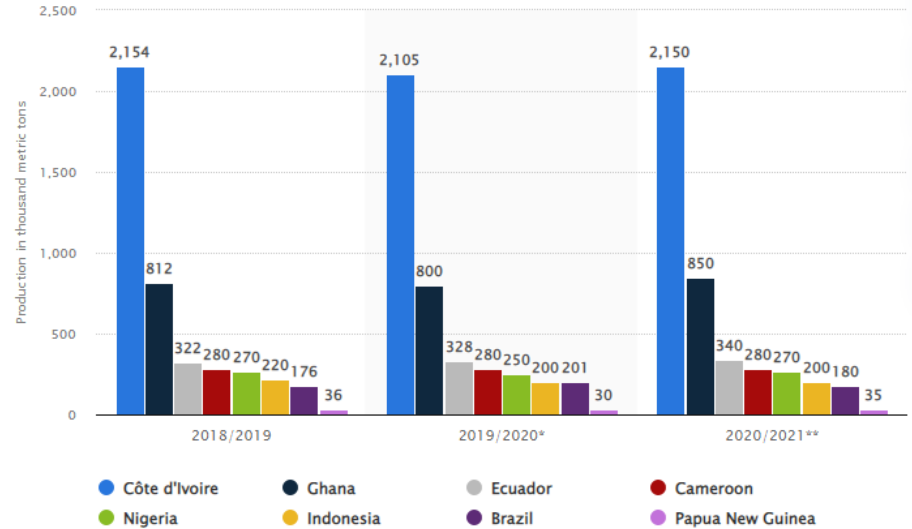
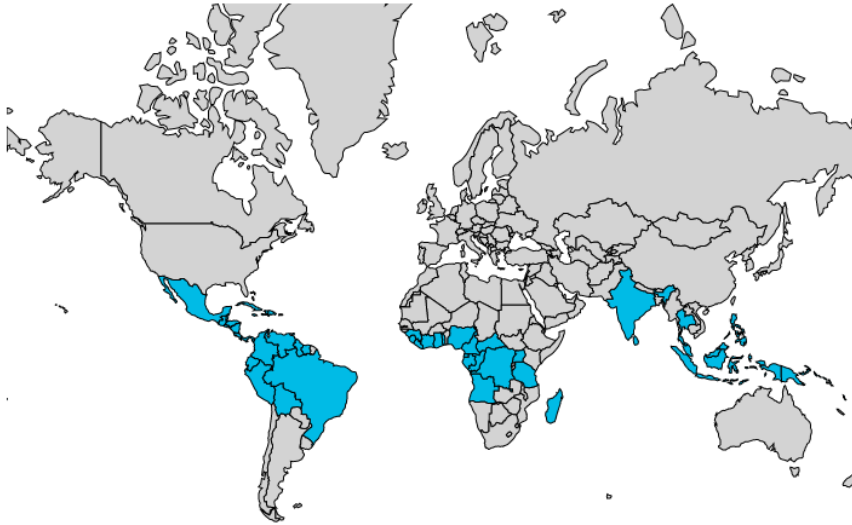

ကိုကိုးသီးနှံသမိုင်းကြောင်း

- Cocoa (Latin name) – Food of the Gods
- မူရင်းဒေသ – တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ မိုးသစ်တောများ
- အသုံးပြုပုံ – ငွေကြေးအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊ စေ့စပ်မင်္ဂလာပွဲများတွင် အသုံးပြုခြင်း။
- စပိန်လူမျိုးများမှ ချောကလက်ထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာကို ရှာဖွေတွေ့ရှိပြီး ဥရောပချောကလက်ဈေးကွက်အား ချုပ်ကိုင်ထားခဲ့သည်။
- ၁၇၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပထမဦးဆုံးချောကလက်ဆိုင်ကို လန်ဒန်မြို့တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး လန်ဒန်မြို့တဝှမ်းလုံး ချောကလက်ဆိုင်များ စတင်တည်ထောင်လာခဲ့သည်။
- (၁၈)ရာစုတွင် ချောကလက်စက်ရုံအများအပြားပေါ်ပေါက်လာပြီး ချမ်းသာကြွယ်ဝသူများသာမက လူတန်းစားမရွေး စားသုံးနိုင်သည့် အစားအစာတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ပြီး ယခုအခါ ကိုကိုးမှထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်းများသည် မုန့်ဖုတ်လုပ်ငန်းများ တွင် မပါမဖြစ် သည့် ပါဝင်ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်လာပါသည်။

ကမ္ဘာ့စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု

Cocoa Producing Countries 2021

Source: Statista

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု

စဉ်	ခရိုင်/မြို့နယ်	စိုက် (ဧက)	ရိတ် (ဧက)	နှုန်း (ပိဿာ/ဧက)	ထွက် (ပိဿာ)
၁	ထားဝယ်ခရိုင်	၂၄၁	၂၈	၅၉၈.၇၉	၁၆,၇၆၆
	ထားဝယ်	၁၅	-	-	-
	လောင်းလုံး	၁၀	-	-	-
	သရက်ချောင်း	၆၅	-	-	-
	ရေဖြူ	၁၅၁	၂၈	၅၉၈.၇၉	၁၆,၇၆၆
၂	မြိတ်ခရိုင်	-	-	-	-
	မြိတ်	-	-	-	-
	ကျွန်းစု	-	-	-	-
	ပုလော	-	-	-	-
	တနင်္သာရီ	-	-	-	-
	ကော့သောင်းခရိုင်	၁၃	-	-	-
၃	ကော့သောင်း	၂	-	-	-
	ဘုတ်ပြင်း	၁၁	-	-	-
	တနင်္သာရီတိုင်းချုပ်	၂၅၄	၂၈	၅၉၈.၇၉	၁၆,၇၆၆

- မြန်မာအမည် - ကိုကိုး
- အင်္ဂလိပ်အမည် - Cocoa (Chocolate tree)
- ရုက္ခပေဒအမည် - *Theobroma cacao*
- မျိုးရင်းအမည် - Malvaceae

ကရီအိုလို (Criollo)

ဖော်ရက်စ်တီရို (Forastero/Amelonado)

ထရီနီတရီအို (Trinitario)

မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် အများဆုံးစိုက်ပျိုးပြီး ရန်ကုန်၊ ဧရာဝတီ၊ ကချင်ပြည်နယ်များတွင်လည်း ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

- မြေအမျိုးအစား - ရွှံ့နုန်းမြေ၊ နုန်းမြေနှင့် သဲနုန်းမြေ(အစိုဓါတ်ထိန်းနိုင်သောမြေ)
- မြေအချဉ်အငန်- pH (၆-၇)
- မိုးရေချိန် - ၅၀လက်မအထက်
- အပူချိန် - ၆၀ - ၇၀ ဒီဂရီဖာရင်ဟိုက်
- ပင်လယ်ရေမြေမျက်နှာပြင်အထက် အမြင့်ပေ (၂၀၀၀) အထိ စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

မျိုးရွေးချယ်ခြင်း

- အသီးတောင့် အကြီးဆုံးကို ရွေးချယ်ပြီး အတောင့်ထဲမှ အလယ်ပိုင်းအတွင်းရှိသော ပြည့်ဖြိုးသည့်အစေ့များကို ရွေးချယ်ရမည်။
 - တစ်ပင်လျှင် တစ်နှစ်အထွက်နှုန်း အသီးလုံး (၁၀၀) သီးသောအပင်
 - အသီးတစ်လုံးအလေးချိန် ၃၅၀-၄၀၀ ဂရမ်
 - အသီးတစ်လုံးလျှင် အစေ့ ၃၅-၄၀ စေ့
 - အစေ့ခြောက် တစ်စေ့လျှင် ၁ ဂရမ်
 - တစ်ပင်လျှင် တစ်နှစ်အထွက်နှုန်း အစေ့ခြောက် - ၁ ကီလိုဂရမ်
- ❖ (၆) နှစ်အတွင်း အထက်ဖော်ပြပါအချက်များနှင့် ပြည့်စုံသောအပင်ဖြစ်မှသာ မျိုးရွေးချယ်ရန် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။

အမြင့်ဆုံးအထွက်နှုန်း - ၂၀၀၀ ကီလိုဂရမ်/ဟက်တာ/နှစ်
ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်း - ၅၀၀ ကီလိုဂရမ်/ဟက်တာ/နှစ်

မျိုးစေ့ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် မျိုးညှောင့်ဖောက်ခြင်း

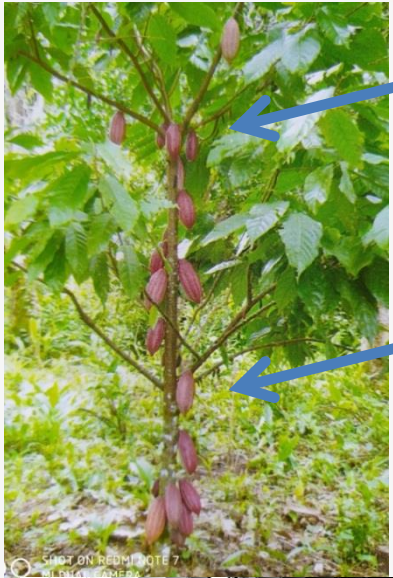
❖ မျိုးစေ့ဖောက်ချိန်မှ ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးချိန်အထိ (၁)နှစ်ခန့် ကြာသည်။

ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်း

- အသင့်လျော်ဆုံး ပင်ကြား-တန်းကြား - ၁၀'×၁၀'
- တစ်ဧကဝင်ဆန်ပင် - (၄၀၀ မှ ၅၀၀) ပင်
- ကွမ်းသီး၊ သီဟိုဠ်နှင့် ရော်ဘာပင်များကြားတွင် စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းပါသည်။

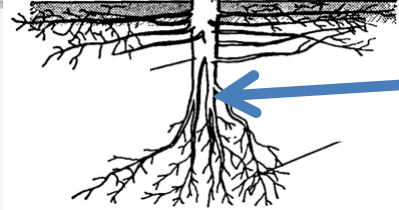

အပင်ပုံသဏ္ဍာန်

ဒုတိယ(၅)ကိုင်းအဆစ်

ပထမ(၅)ကိုင်းအဆစ်

ပင်မရေသောက်မြစ်

ပင်စည်အမြင့် (၃) ပေ မှ (၅) ပေခန့်တွင် ပထမ ကိုင်းထွက်ပြီး ကိုင်း (၄ -၅) ကိုင်း ဖြာထွက်သည်။ ထိုအကိုင်းခွအောက်နားမှ ထွက်လာသည့် အတက် များထဲမှ အပေါ်တည့်တည့်ထွက်လာပြီး သန်မာ သည့် အတက်တခုမှ ဒုတိယ(၅)ကိုင်းအဖြစ် ထားရှိ ရန် သင့်တော်ပါသည်။ အပင်ငယ်စဉ်ကပင် ရှင်းလင်း၍ ပုံသွင်းကာ ကိုင်းနှစ်ထပ်သာ ထားသင့်ပါသည်။

ခါချဉ်နှင့် ကိုကိုး

- ခါချဉ်သည် ပန်းပွင့်ချိန် ဝတ်မှုန်ကူးရာတွင် အထောက်အကူပြု၍ အသီးထွက်နှုန်းကို သိသာစွာတိုးစေပြီး အပင်ဖျက်ပိုးများကို တိုက်ခိုက်ဟန့်တားပေးသည်။

အသီးခူးဆွတ်ခြင်း

- ကိုကိုးသီးသည်ပန်းပွင့်ချိန်မှ ရင့်မှည့်ချိန်အထိ (၆) လခန့် ကြာသည်။
- အသီးအညှာကို ကပ်ကြေး (သို့) ဓါးထက်ထက်ဖြင့် ဖြတ်ယူဆွတ်ခူးရပါသည်။
- အပင်သက်တမ်း(၄၅)နှစ်ဝန်းကျင်ခန့် ရှိပြီး (၁၀) နှစ်သား နောက်ပိုင်းအတွင်း အထွက်နှုန်း ကောင်းစွာထွက်ရှိပါသည်။

ကိုကိုးပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်း

- အချဉ်ဖောက်ခြင်း

- အခြောက်ခံခြင်း

- အရောင်တင်ခြင်းနှင့် အိတ်သွတ်ခြင်း

ကိုကိုးသီးနှင့် ကျန်းမာရေး

သဘာဝ antioxidants ဖြစ်သည့် polyphenols ပါဝင်သည့်အတွက် ရောင်ရမ်းခြင်းကို သက်သာစေခြင်း၊ သွေးလည်ပတ်မှုကောင်းမွန်စေခြင်း၊ သွေးတွင်းသကြားဓါတ်ကို ထိန်းညှိပေးခြင်း

နှလုံးကျန်းမာရေးကောင်းမွန်စေပြီး ဦးနှောက်အလုပ်လုပ်နိုင်မှု စွမ်းအင်ကို ပိုမိုတိုးတက်စေပြီး စိတ်တည်ငြိမ်စေသည်။

ချောကလက်စားသုံးခြင်းဖြင့် စိတ်ပျော်ရွှင်တက်ကြွစေသည်။

ချောကလက်စားသုံးခြင်းဖြင့် ဝိတ်ကျစေရန် အထောက်အကူဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိချက်များအရ တွေ့ရှိရပါသည်။

တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း

- **Nibs** - ချောကလက်၊ ကိုကိုးမှုန့်၊ ကိုကိုးထောပတ်၊ မုန့်ဖုတ်လုပ်ငန်း၊ ဆပ်ပြာခဲ
- **Pod husks** - တိရိစ္ဆာန်အစားအစာ၊ မြေဩဇာ၊ သဘာဝမြေဆွေး
- **Fresh pulp** - ယို၊ ဂျယ်လီ၊ သကာရည်၊ ဝိုင်၊ ရှာလကာရည်၊ ဖျော်ရည်စသည်
- **Cacao Sweetings**(အချဉ်ဖောက်ချိန်တွင်ရလာသော အရည်) -
ဝိုင်၊ ဂျယ်လီ၊ ယို၊ အချိုရည်စသည်

- **Cocoa husk (testa)** - လက်ဖက်ခြောက်၊ သွားတိုက်ဆေး၊ ခံတွင်းသန့်စင်ဆေးရည်၊ အရောင်ခြယ်ပစ္စည်းစသည်
- **Cocoa butter** - ဆပ်ပြာ၊ အလှကုန်ပစ္စည်း (Moisturizing lotions၊ Lip balms၊ Sun screens)
- **Folk medicine** - မီးပူလောင်ခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းခြောက်ခြင်း၊ ဖျားခြင်း၊ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ ဒဏ်ရာ

ကိုကိုးသီးနို့ဈေးကွက်

GLOBAL COCOA MARKET 2020-2024

Market growth will **ACCELERATE** at a **CAGR** of almost

3%

Incremental growth (TH MT)

605.13

The market is **FRAGMENTED** with several players occupying the market

Growth Contributed by **APAC**

42%

Growth for **2020**

2.67%

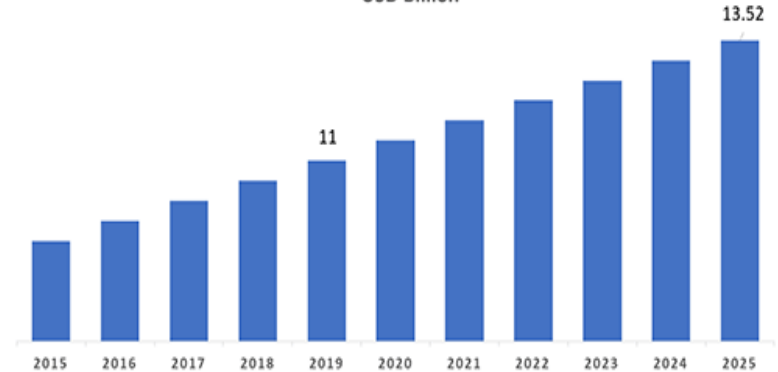

Market impact: **POSITIVE**

17000+ Reports covering niche topics. Read them at [technavio](#)

ကမ္ဘာ့ကိုကိုးဈေးကွက်

Historical Market and Forecast (2015-2025)
USD Billion

Source: [www.expertmarketresearch.com](#)

မြန်မာ့ကိုကိုးဈေးကွက်

၂၀၂၀ ခုနှစ် - 6.73 million USD

၂၀၂၅ ခုနှစ် - 16.41 million USD

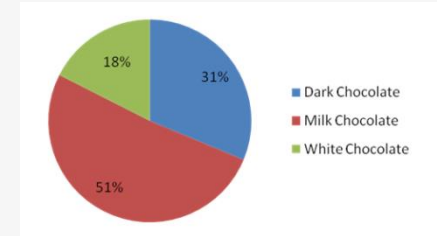
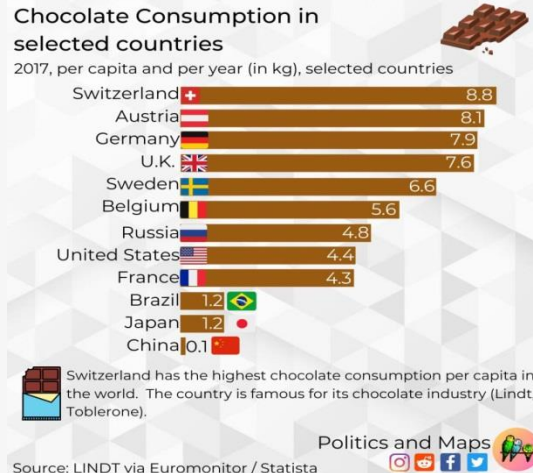
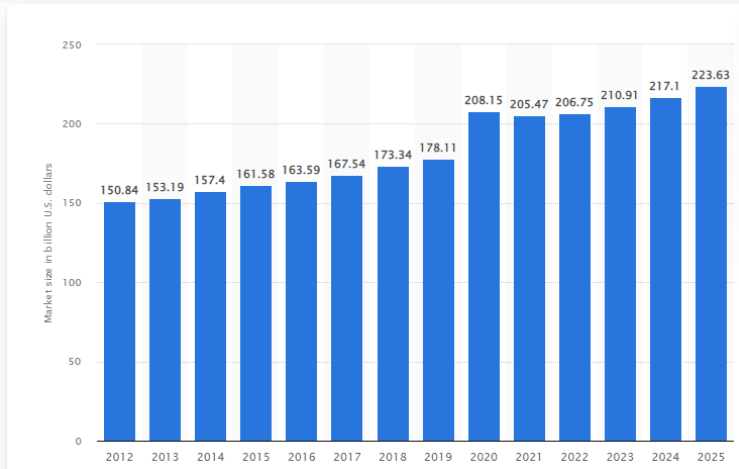
Annual Growth Rate - 10.86 % per annum

၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်ဦးချင်းစားသုံးမှု တန်ဖိုး- 0.1 USD

Annual Growth Rate - 9.63% (+)

စားသုံးမှုပုံစံ: Income: Price: Quality: Health & Nutrition Concern

ကမ္ဘာ့ချောကလက်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် စားသုံးမှု

ချောကလက်နှင့် ချောကလက် ပါဝင်ပစ္စည်း တင်ပို့ရောင်းချမှုတွင် ဦးဆောင်နိုင်ငံ - Germany

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ချောကလက်နှင့် ကိုကိုးပါဝင်သောအစားအစာများဈေးကွက်

- ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် တင်ပို့ရောင်းချမှုဈေးကွက်မှာ ၂၀၁၉ ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် (၄၈) ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းသွားပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၁၀,၀၀၀) သာ ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ (၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် တင်ပို့ရောင်းချမှုမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၂၁၃,၀၀၀) ဖြစ်ပါသည်။)
- တင်ပို့သည့်နိုင်ငံများ - အမေရိကန်၊ တရုတ်
- တင်သွင်းမှုမှာ - ၂၀၁၉ ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် (၀.၇၆၈) ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်းသွားပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၆.၇၃) မီလီယမ် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ (၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် တင်ပို့ရောင်းချမှုမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၆.၇၉) မီလီယမ် ဖြစ်ပါသည်။)
- အဓိကတင်သွင်းသည့်နိုင်ငံများ - Malaysia , Italy , Vietnam, India, Indonesia, Thailand, Australia,

China, Belgium, Switzerland

ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အစီအစဉ်

- Qualitative Analysis
- စစ်တမ်းကောက်ယူမှု - အောင်မြေ့ကိုကိုးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေး
 - ကိုကိုးစိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူများ
- Social media platform - Viber, Messenger, Zoom, Facebook
- Mobile ဖုန်းအသုံးပြု၍ တောင်သူများနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ စစ်တမ်းကောက်ယူဆောင်ရွက်ခြင်း

အောင်မြေ့ ကိုကိုးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးမှ တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ

ချောကလက်ပြုလုပ်ခြင်း

- အချဉ်ဖောက်အခြောက်ခံခြင်း
- အခြောက်ခံခြင်း
- လှော်ခြင်း
- ချောကလက်ပြုလုပ်ခြင်း

ကိုကိုးမှုန့်ပြုလုပ်ခြင်း

- ကြိတ်ခွဲခြင်း
- အမှုန့်ကြိတ်ခြင်း

ကိုကိုးထောပတ်ပြုလုပ်ခြင်း

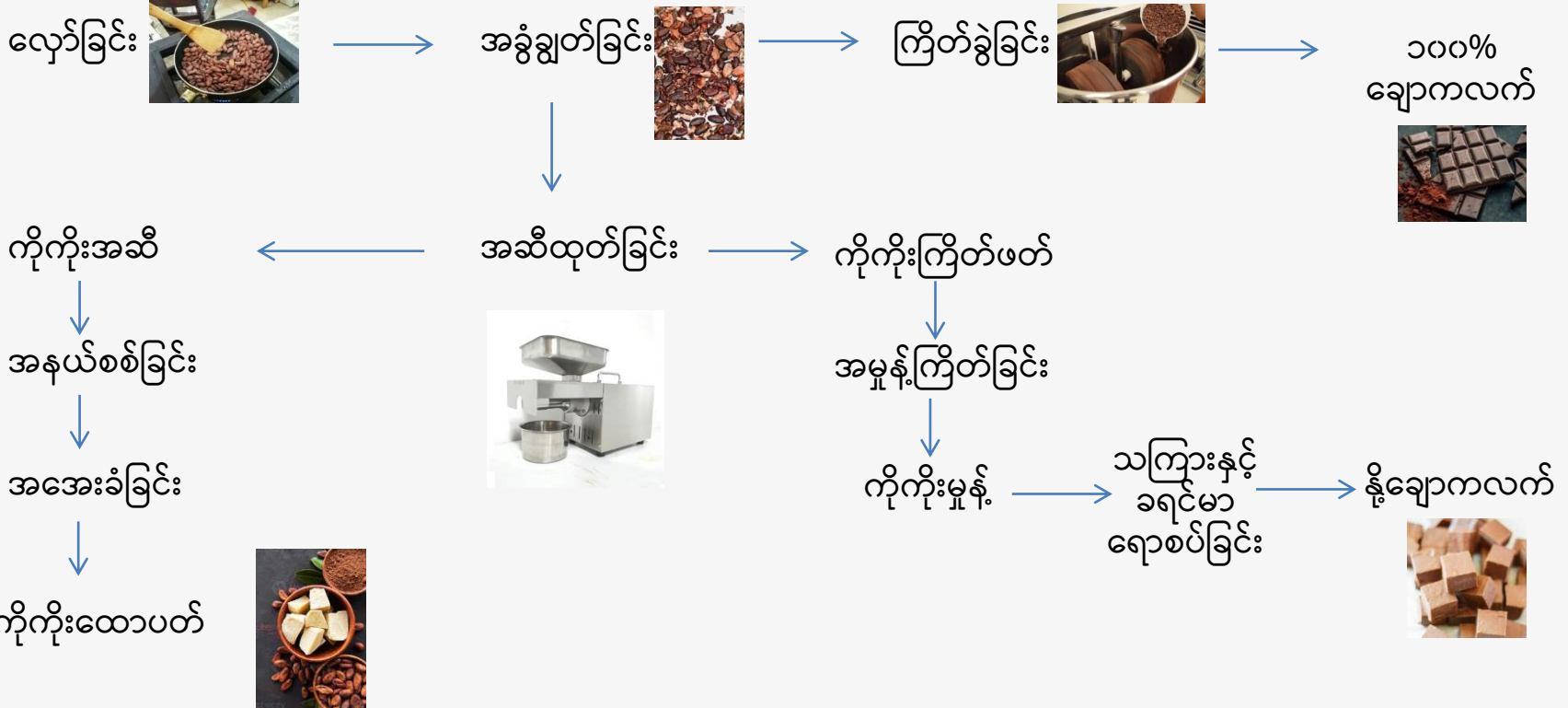
- ကြိတ်ခွဲခြင်း
- ဆီစစ်ထုတ်ခြင်း
- ခဲခြင်း

ဝိုင်ချက်လုပ်ခြင်း

- အချဉ်ဖောက်ခြင်းမှ ထွက်ရှိလာသော အရည်များအား စုဆောင်ခြင်း
- ဝိုင်ချက်လုပ်ခြင်း

တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ပုံ

ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်

စိုက်ပျိုးနှစ်	စရိတ်(ကျပ်)	ဝင်ငွေ(ကျပ်)	မှတ်ချက်
ပထမနှစ်	၂၇၅,၀၀၀		<p>-စိုက်သည်မှ (၄)နှစ်အကြာတွင် ဝင်ငွေစတင်ရရှိပါမည်။</p> <p>-(၆) နှစ်အကြာတွင် အရင်းကြေ ပြီး အမြတ်ငွေစတင်ရရှိပါမည်။</p> <p>-ကိုကိုး တစ်ဧကမှ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အမြတ်ငွေကျပ် (၅) သိန်းခန့် ရရှိ ပါမည်။</p>
ဒုတိယနှစ်	၁၀၅,၅၀၀		
တတိယနှစ်	၁၀၃,၅၀၀		
စတုတ္ထနှစ်	၁၀၃,၀၀၀	၂၂၅,၀၀၀	
ပဉ္စမနှစ်	၁၀၃,၀၀၀	၃၃၇,၅၀၀	
ဆဋ္ဌမနှစ်	၁၀၃,၀၀၀	၄၅၀,၀၀၀	
စုစုပေါင်း	၇၉၃,၀၀၀	၁,၀၁၂,၅၀၀	

ထုတ်ကုန်တန်ဖိုးများ

စဉ်	အမျိုးအစား	ရေတွက်ပုံ	တန်ဖိုး (ကျပ်)
၁။	အသီးလုံး	ကီလိုဂရမ်	၄၅၀
၂။	ပျိုးပင်	ပင်	၅၀၀
၃။	အစေ့ခြောက်	ကီလိုဂရမ်	၈,၀၀၀
၄။	Nibs	ကီလိုဂရမ်	၃၀,၀၀၀
၅။	ကိုကိုးအမှုန့်	ကီလိုဂရမ်	၂၀,၀၀၀
၆။	ကိုကိုးထောပတ်	ကီလိုဂရမ်	၄၀,၀၀၀
၇။	ချောကလက်	ကီလိုဂရမ်	၅၀,၀၀၀-၆၀,၀၀၀
၈။	ကိုကိုးဆပ်ပြာ	ခဲ	၁၅၀၀

- ❖ လုပ်ငန်းရှင်အနေဖြင့်
 - မျိုးရွေးချယ်စိုက်ပျိုးရာတွင် သမရိုးကျနည်းလမ်းများအသုံးပြုခြင်း
 - အစိုဓာတ်ထိန်းခြင်း/အခြောက်ခံခြင်းနည်းပညာများ အားနည်းခြင်း
 - တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ရာတွင် စံသတ်မှတ်ချက်များထားရှိရန် လိုအပ်ခြင်း
 - ဈေးကွက်ဝယ်လိုအား ပြည့်မီအောင် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုမရှိခြင်း
 - Contract farming စနစ် အပြည့်အဝ အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ခြင်း
- ❖ တောင်သူများအနေဖြင့်
 - ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာများ အားနည်းခြင်း
 - ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်နိုင်မှုမရှိခြင်း

SWOT Analysis

Strength

- မြေယာအသုံးချနိုင်မှု တက်လာခြင်း
- နှစ်ရှည်သီးနှံများစိုက်ပျိုးသည့် ဒေသဖြစ်ခြင်း
- ကြားသီးနှံအဖြစ်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း
- တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း

Weakness

- စိုက်ပျိုးသည့်ပတ်ဝန်းကျင်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် တုံ့ပြန်မှုမြင့်မားသည့် သီးနှံဖြစ်ခြင်း
- မူလနှစ်ရှည်ပင်များ၏ ပင်ကြား၊တန်းကြားများ နည်းစနစ် တကျ စိုက်ပျိုး ထားမှုမရှိခြင်း
- အရည်အသွေးကောင်း စပ်မျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မှု၊ သုတေသန လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိသေးခြင်း
- ကုန်ချောထုတ်စက်ရုံများမရှိခြင်း

Opportunities

- ဝင်ငွေတိုးလာခြင်း
- နိုင်ငံခြားငွေသုံးစွဲမှုလျော့ချနိုင်ခြင်း
- ပြည်ပပို့ကုန်အမယ်သစ်သီးနှံဖြစ်လာနိုင်ခြင်း

Threats

- ဈေးကွက်ထိုးဖောက်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း
- တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် နည်းပညာ အားနည်းခြင်း

❖ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့်

- Baseline survey /တောင်သူပညာပေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း
- အထွက်ကောင်း/အရည်အသွေးကောင်းမျိုးများ ထွက်ပေါ်လာစေရန် မျိုးသစ် ထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ/ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း
- Contract farming စနစ်ပိုမိုပြင်လာစေရန် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း
- ကိုကိုးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်းအဖွဲ့ ပေါ်ပေါက်လာစေရန်ကူညီပေးခြင်း

- မုန့်ဖုတ်လုပ်ငန်းများတွင် မရှိမဖြစ်အသုံးပြုသော ပါဝင်ပစ္စည်းတခုဖြစ်သည့် သီးနှံ ဖြစ်ခြင်း
- တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန်အဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်မှသာ ဈေးကောင်းရရှိပြီး ဈေးကွက်ဝင် သည့်သီးနှံဖြစ်ခြင်း
- ကိုကိုးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ဆက်စပ်ဌာနများနှင့်ပူးပေါင်း၍ တောင်သူပညာ ပေးလုပ်ငန်းများအား ပိုမိုဆောင်ရွက်ပေးခြင်း
- အနာဂတ်တွင် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည့် အရည်အသွေးပြည့်မီသော ကိုကိုး ထွက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဆိုပါက တောင်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ တိုးတက်လာ ရုံသာမက နိုင်ငံခြားဝင်ငွေတိုးတက်စေမည့် သီးနှံဖြစ်ကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

မှတ်တမ်းဓါတ်ပုံများ

မှတ်တမ်းဓါတ်ပုံများ

- တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ၊ တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူးရုံး၏ ကိုကိုးစိုက်ပျိုးခြင်း ပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်။
- Subbian A.E. Cocoa Genetic Resources and Their Utilization in Palm-Based Cropping Systems of India. University of Calabar, Nigeria.
- <https://www.expertmarketresearch.com>
- <https://www.statista.com>
- <https://www.technavio.com>
- <https://www.giveafew.org/post/the-many-benefits-and-uses-of-cocoa-in-our-daily-life>
- <https://www.marketresearch.com/Williams-Marshall-Strategy-v4196/Myanmar-Cocoa-Impact-COVID-Medium-13625032/>
- <https://trendeconomy.com/data/h2/Myanmar/1806>

လမ်းညွှန်မှုခံယူအပ်ပါသည်။

